

לימוד היומי דקה ליתנו

יום	יום לחדש	יום מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי מוהר"ן	מסנה ברורה	השתפכות הנפש	שולחן ערוך אבן העזר
שבת	א'	צ.א.	כא	חורה	קט.ק	ג.ה.	
א	ב'	צ.א:	כב	ק:	קיא.קב	ה.ו.	
ב	ג'	צ.ב.	כג	ק.א.	קיא.קיד	ז.ח.	
ג	ד'	צ.ג:	כד	ק.א:	קטו.קטז	ט.י.	
ד	ה'	צ.ג.	כה	ק.ב.	קיא.קיה	יא.יב.	
ה	ו'	צ.ג:	כו	ק.ב:	קיש.קכ	יג.יד.	
ו	ז'	צ.ד.	כז	חורה	קכא.קכב	טז.טז.	

בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

224 | פרשת מטות-מסעי | א' אב תשפ"א

דבר המערכת

מה נאוו על הררי 'בנימין' רגלי בחורי החמד ב'מכינה לשיבה קטנה' דקה ליתנו שיצאו לשבות בשבת העברה ב'מצפה אשר' הסמוכה ליישוב 'תל ציון', להכין נפשם ורוחם לקראת כניסתם לעולם הישיבה ולחבורות הבחורים.

בשבת שכולה התעלות זכו לשמוע דיבורים נפלאים מפי מחנכיהם ומפי ראשי החבורות, לעורר לבם הרך לקבלת עול אמיתית ולחיים של שאיפות אמיתיות ורצונות וכיסופים בוערים, לזכור מעלת עצמם ולהתחדש תמיד, ולדאוג לכך שהחברה והשותפות יחד תהיה אך ורק באופן של 'תחזיקו עצמכם יחד' להתעלות יותר ויותר ברצון אמיתי להתמדת ועמל התורה ויגיעה נכונה בעבודת ה'. ולברוח מן החשבונות רבים שביקשו בני אדם, ומן הליצנות והקריירות של עמלק הממלאים חללו של רחוב כיום.

כמה הלהיב ליבנו מוהר"ן על חובת ההשקעה בלבות הנערים הצעירים והאיר עינינו ש"עיקר המצוה לקרב בני הנעורים דייקא כי הם עדיין בתחילת המלחמה והניצחון, ועל כן כל מה שמלמדים ומחנכים אותם באיזה קדושה של תורה ותפילה ומעשים טובים הוא יקר מאד, כי כל מה שעושים לעת עתה בנעוריהם איזה דבר שבקדושה, זה נשאר קיים נצח. וגם על ידי זה יתחנכו ויהיו רגילים מנעוריהם ללחום מלחמות ה' וללכת בדרכי ישר, כי ה' יתברך חפץ דייקא בעבודת הילדים ובני הנעורים שהם עוללים ויונקים, כאשר מפרש הפסוק 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך להשביט אויב ומתנקם', מפי עוללים דייקא, שהדיבור של עוללים ויונקים יקר בעיניך מאד ואתה מייסד ממנו יסוד עז וחזק שעל ידי זה דייקא אתה מנצח הצוררים ומשביט אויב ומתנקם" (ליקוטי הלכות, ברכות הריאה ה, טז).

כמה נחוץ עבורנו בימים טרופים אלו כאשר צוררי ישראל מבקשים לאבד נשמת רוחם ה', לייסד עוז על ידי בני הנעורים שישיבתו וניצחו את עת עצת הצוררים, ויביאו לגאולה הפרטית והכללית מהרה.

העורכים

בְּעֵצְתָּהּ תִּנְחַנְּנִי

ולהפסיד תמורתם עולם נצחי. אך משחרב בית המקדש נפגם ונחרב הדעת, ואז החלו כל מאוויי העולם הזה לשלוט בנו. וכדברי מוהר"ן: "חורבן בית המקדש זהו בחינת פגם וחורבן הדעת, כי מחיצות הבית המקדש הם בחינת מחיצות הדעת, בחינת מחיצות פרוסות של המוחין המגינים בפני פגם הקדושה, ובעוונותינו הרבים התגברה הסטרא אחרא, עד שגרמה חורבן בית המקדש שהוא פגם הדעת" (ליקוטי הלכות, ציצית ה, ו).

אם אנו רוצים לשוב ולבנות את בית המקדש עלינו לבקש את הדעת הנשפעת ממנו, זהו מהותו של בית המקדש. מי שזוכה ומאיר בו אור הדעת, יש לו את העצה הנכונה איך להצליח בעולם הזה. ועל כן, התיקון הנצרך לנו כעת הוא להתחבר לצדיק האמיתי ולקבל ממנו את הדעת הנכון ואת העצה הנכונה על כל דבר, רק כך נוכל להצליח ורק כך נוכל לחזור ולהמשיך את בית המקדש מקור הדעת. כי "בעוונותינו שחרב בית המקדש עיקר התיקון על ידי הצדיקי אמת שהם בבחינת משה שהוא בחינת הבית המקדש" (שם, ברכת הפירות ה, יג), ו"כשיש בו דעה, שזהו בחינת הצדיק שבורדו, שזוכה לדעת ומוחין, בוודאי נחשב כאילו נבנה בית המקדש בימיו, כי עיקר בנין וקיום הבית המקדש הוא על ידי הדעת והמוחין" (שם, הל' תשעה באב ה, א).

הן על כך אנו בוכים בימים אלו. לא על העבר שהוא אין, אלא על ההווה המר. אם היינו משכילים לדעת שאנו רחוקים משכל ולחפש בספרי הצדיקים את העצה הנכונה, כי אז גם אנו היינו מצליחים הצלחה נצחית מופלאה מאין כמוה. על אף שנבערים אנו מצד עצמנו, אבל היינו יכולים להלך על פי עצותיו של הצדיק ולזכות על ידו להצלחה מופלאה מאין כמותה. אבל כאשר גברה הגאווה המטושפת, ונתעלם חינוך ויפיים של דברי הצדיק והתחלנו ללכת אחר עצמנו, הרי כל עסקינו מתמוטטים ואנו הולכים וכושלים. ועל דא ודאי קא בכינו, לעורר ולזעוק ולהתעורר ולחפש, עד מתי נלך מדחי אל דחי אחר משאות שוא ומדוחים של לבנו המעוקם, הגיע הזמן להתעורר ולחזור לעצה האמיתית שהיא הצלחת חיינו, "כי עיקר כל הקלקולים הוא מחמת העלמת וחלוקת העצה כי כל התורה הוא בחינת עצות, כמו שנאמר 'לי עצה ותושיה', אבל בעוונותינו הרבים אבדה עצה מבנים ואין יודעים העצה איך לזכות לקיים את התורה, וכל זה נמשך על ידי פגם אמונת חכמים" (שם, ראש חודש ו, נד).

וכפי שהוא כותב במקום נוסף: "הצרה הגדולה מן הכל הוא ההסתלקות וההעלמה של הצדיקי אמת שנסתלקו ונתעלמו בעוונותינו ואין מי יעמוד בעדינו, כי כל חטא המרגלים וכל חטא העגל שגרמו חורבן בית המקדש היו על ידי פגם המחלוקת שחלקו על משה והתלוננו עליו ולא שמעו לדבריו, והכל בא על ידי גסות וגאות שכל אחד חפץ בכבוד, כי מי שמבטל כבודו נגד כבוד הצדיק האמת בודאי לא יכול לעולם אף אם יעבור עליו מה" (שם, נטילת ידים לסעודה ה, עד).

חכם מופלג היה האבא, במוחו הגאוני הקים את בתי הייצור המופלאים שהכניסו רווחים עצומים, עצותיו המחכימות היו לעיניים לאלפי הפועלים שעסקו שם. על אף שלא תמיד הבינו למה ומדוע הוא מצווה עליהם כך, אבל הם כבר למדו שכדאי לשמוע לעצותיו שנבעו מהסתכלות מרחיקת לכת וראיית הנולד.

האב הלך והזקין, והוא השאיר בכתובים לבנו הדרכה מפורטת איך ומה לעשות במפעליו הרבים כדי שהעסקים ימשיכו להצליח ביתר שאת. אבל הבן היחיד והטיפש התנשא למלוך, אין זה לפי כבודו ללכת לחפש בכל פעם בספרי אביו מה עליו לעשות עתה, הוא יראה לכולם כי גם הוא חכם מחוכם ושיכולתו להנהיג ביד רמה. לא ארכו הימים וניצני 'פשיטת רגל' החלו להיראות, עננים שחורים העיבו על שמי המפעלים שעמדו לקרוס, והפועלים הוותיקים שזכרו את האבא ואת חכמתו החלו לבכות, 'מי יתן לנו את הימים הטובים בהילו נרו עלי ראשנו'.

הם לא בכו על העבר. הם זעקו ומיררו על ההווה ההולך ונחרב. הם עוררו את לבב הבן שישים לבו מה הוא מפסיד בהתנתקו ממורשת וחכמת אביו, רצו לזעזעו ולטלטלו שיבין את החורבן האיום שהוא ממיט על עצמו אם ימשיך ללכת בשרירות לבו המטושפ, ייתחיל לפחות מעתה לשמוע לעצות המחכימות שיצילו אותו מעתה.

האבלות נשמעת כבכיה על העבר, מספידים את הבית הגדול והקדוש שהיה ואיננו. וזה באמת קשה. איך ניתן לבכות על בית או אפילו על ארמון נהדר ומופלא שהיה לפני כאלפיים שנה ונחרב, בשעה שאפילו לא ראינו אותו ואין אנו יכולים לצייר את טיבו ויופיו?! מלבד זאת, אין זה מדרכי החכמה לבכות על עבר חולף שאיננו עוד, וכפי שרבינו הקדוש אומר: "הנה מה שעבר אין, כי כבר נשרף בית מקדשנו" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, טז).

אבל לאמתו של דבר, הבכיה איננה כלל על העבר. הבכיה והזעקה מופנית אלינו לעוררנו בתשובה, ולעורר רחמי שמים עלינו, על השבר הגדול שאנו שרויים בו, למען ניתן לב לעצור את החורבן.

בית המקדש הינו שורש הדעת, וכפי שרבינו הקדוש מלמדנו: "המוחין והדעת הם בחינת בנין בית המקדש, כמו שאמרו חז"ל 'כל מי שיש בו דעה כאילו נבנה בית המקדש בימיו', ועל כן כל אחד כפי מוחו ודעתו וכפי שהוא מכניס עצמו בתוך הדעת, כל מה שהוא עוסק יותר להגדיל מוחו ודעתו, כן הוא עוסק בבנין בית המקדש" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, עב).

כל זמן שבית המקדש היה קיים, היו שואבים משם דעת ומתרחקים ממעשה בהמה. האדם היה מבין את רום מעלתו בהיותו 'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה', ולא היה מוכן למכור את עוצם יקרתו ערכו תמורת כמה הנאות סרוחות

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

אמר פעם מוהר"ן: "די וועלט זאגט דו טוה און גאט וועט דיר העלפן, איך זאג אז גאט וועט העלפן וועט מען טאהו" - "נוהגים אגשי העולם לומר לאדם המשתדל לפרנסתו 'אתה גשה והקדוש ברוך הוא יעזר לך', ואני אומר 'פשהשם יעזר אז תוכל לעשות'".

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות 3323796@gmail.com ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 7:12 - ניץ החמה 5:37 - מוזיק"ש 8:18
צאת השבת 8:29 - צאה"ש לר"ת 9:05

לטהר את הלב מאש הטומאה!

כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהרו

על האדם להתחדש תמיד בתפילותיו ובהתבודדותו לפני ה', 'וצריך לחדש תמיד, לבקש בכל פעם בתחנונים ודברי ריזיונים חדשים' (ליקוטי מוהר"ן, קנ"ג).

אך כדי לזכות לכך, עליו לטהר את לבו, מטומאת זוהמת העוונות והתאוות.

וכיצד מטהרים את הלב?

על כך אומרת התורה: **"כל אשר יבוא באש תעבירו באש"**!

אם נטמא לבך מאש התאוות, ראה להבעיר בו אש של התלהבות לה', ואש קדושה זו תטהר את לבך מהאש הזרה והטמאה.

"כי נגד שנתלהב ונבער לעבירה או לתאוה רעה, חס ושלום, שמזה נטמא לבו, נגד זה צריך שיתלהב ויבער לבו להשם יתברך, ועל ידי זה יטהר לבו, כמו שכתוב 'כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש'. וכשיש לו טהרת הלב, אזי זוכה לדבר בכל פעם דיבורים חדשים" (שם).

תיקון החלב על ידי האש

כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהרו

את הבהמה שחוטים, ובכך נותר בשרה לאכילה. אך החלב אינו נותר בשחיטה, ורק בבית המקדש הוא מוקטר על גבי המזבח.

שכן, אם כללית הבהמה היא טוד הבהמיות, הרי שהחלב שבה הוא טוד רתיחת הדמים לתאוות העולם הזה, "כי החלבים שבגוף מחממין את הגוף ומרתיחין את הדמים, שעל ידי זה בא חמימות ואש של התאוות" (ליקוטי הלכות, חלב ודם א, ד).

ולכן, תיקונו הוא רק על ידי אש המזבח, בבחינת **"כל אשר יבוא באש תעבירו באש"**.

"ועל כן עיקר הקרבן הוא החלב שמקריבין על המזבח, כי שם מלושב חיות גבוה, רק שאין לנו כח לבררו על ידי שחיטה ואכילה ... אבל על ידי אש שעל המזבח, שם נשרף ונבער ונכלה הרע שבו לגמרי, ואזי עולה חיותו אל הקדשה ונעשה נחת רוח גדול לפניו בחינת אשה ריח ניחוח לה'.

וזה בחינת כל חלב לה', כי עולה ממנו קדושה גבוהה לה', כי האש הוא עיקר תיקונו של החלב בבחינת 'כל דבר אשר יבוא באש תעבירו באש וטהרו'. כי החלב שהוא בחינת זוהמת הנפש, חמימות היצר הרע, כי החלבים שבגוף מחממין את הגוף ומרתיחין את הדמים, שעל ידי זה בא חמימות ואש של התאוות. על כן עיקר תיקונו על ידי אש בבחינת 'תעבירו באש', ועל כן נטהר ונצטרף על ידי אש שעל המזבח.

ועל כן החלב נעשה לכל מלאכה, ואף שאסור באכילה יש בו צורך גדול אפילו לישראל, הדיינו שהוא משמש להדלקה ולהאיר, כי יש בו חיות גבוהה, רק שאי אפשר לבררו על ידי אכילה. ועל כן רוב תיקוני החלב הוא על ידי האור, כי על ידי האור הוא נצטרף ויוצא החיות. ועל כן עיקר תשמישו להדלקה" (שם).

איך זוכים לבכות?

שאלה:

בימים אלו מדברים הרבה על ענין ה"בכיה" על החורבן, ואני בעניי, אף שבוודאי בלבי אני מרגיש מעט את הצער של החורבן ושל ריחוקנו מהשם יתברך, אבל ברוב הפעמים איני מצליח לבכות בכיה ממש בדמעות. האם יש לזה איזה עצה?

תשובה:

אשריך שאתה מחפש עצות על כך, כך נאה וכך יאה, כי אכן יש לנו לבכות בדמעות שליש לפני השם יתברך, ובפרט בעת האבלות על החורבן ועל ריחוקנו ממנו.

וכמובאר בכמה וכמה מקומות בליקוטי הלכות, כמה צריך האדם להשתדל להוריד דמעות מעיניו על החורבן ועל ריחוקו מה', והתיקון הגדול שנעשה על ידי זה.

וכמו שכתב לדוגמא בהלכות שלוחין הלכה ג', שכל מי שחטא ורוצה לשוב באמת, צריך לבכות בדמעות לפני ה', וע"י הדמעות הוא מתקן את כל החטאים, וזוכה לבנין בית המקדש. וזה לשונו:

"צריכין לבכות מאד על חורבן בית המקדש. וכן מי שרוצה לשוב באמת, צריך לבכות מאד על חטאיו לפני השם יתברך, ולבקש מלפניו שיתקרב אליו יתברך באמת, כמו שכתוב 'בכיה יבואו ובתחנונים אובלים' וכו', כי אין הדין נמתק אלא בשרשו ... ועל כן על ידי הבכיה שבוכין על זה בדמעות, על ידי זה נמתק הדבר בשרשו וחוזר ומעלה הכל לשרשו, ונכלל בחינת אחר הבריאה בבחינת אחד, בחינת קודם הבריאה, ועל ידי זה נתתקנין כל החטאים ונתבטלין ממשלת העכו"ם, וישראל נוטלין הגדולה והממשלה וזוכין לבנין בית המקדש" (אוצר היראה, בכיה ח. ע"פ ליקוטי, שלוחין ג).

ובמקום אחר מבאר מוהר"ן, שהדמעות שהאדם בוכה הם אשר ממששים את רוחו של משיח בעולם ומביאים את הגאולה, וזה לשונו:

"אך איך זוכין להמשיך רוחו של משיח ולתקן הכל? הוא על ידי הבכיה והדמעות ששופכין כמים ובוכין ומתאבלין על חורבן בית המקדש, בבחינת 'שפכי כמים לבך', בחינת 'עיני עיני יורדה מים', על ידי זה מרחף עלינו רוחו של משיח, בבחינת 'מרחפת על פני המים', בחינת הדמעות ששופכין כמים". (אוצר היראה, חצות ל, ע"פ ליקוטי מצרנות ד, יג).

ובפרט בחצות הלילה, אז הוא עיקר הזמן של הבכיה. "על כן צריכין לקום בחצות, ולהשליך ראשו לאחוריו ולהרגיש היטב מרירות נפשו, עד שיבכה על ידי זה!" (ליקוטי הלכות, ברכות הריח וברכות פרטיות ה, ה).

וכן יש לבכות הרבה על צרות ישראל, שנתרחקו כל כך מהשם יתברך. וראה לדוגמא את לשונו של מוהר"ן בחיי מוהר"ן, כשהוא מדבר על הפירצה שהתחילה בזמנו, לגלח את הזקן בתער - כמה הוא מרעיש על כך וכותב:

"כמה יש לבכות ולצעוק במר נפש ולבכות כנחל שוטף מאין הפוגות על הפירצה הזאת אשר נעשה בישראל, עד שהתחילה לצמוח הרעה

הזאת סמוך למדינתנו, שנמצאים גם שם רשעים כאלו הפורקים עול ומגלחים זקנם. השם יתברך ירחם על פליטת עמו, ויציל הפליטה הנשארת בכוחו הגדול והנורא, ויביא לנו משיח צדקנו ויגלה האמת בעולם במהרה בימינו אמן" (חיי מוהר"ן, נב). ומה נאמר אנו, אשר בדורנו פירצה זו היא מהפירצות הקטנות ביותר...

ועתה לשאלתך: איך אכן זוכים לבכות?

ובכן, האמת הוא שכשאומרים 'תיקון חצות' ככוונה, ומשימים לב היטב לכל תיבה ותיבה, יכולים להתעורר לבכיה גדולה. וכפי שכבר הבאנו במאמרים הקודמים את דברי רבינו שאמר "שעל ידי אמירת תיקון חצות יכולין לפרש שישחת את כל אשר עם לבבו כמו על ידי התבודדות. כי מסתמא אין אומרים חצות על העבר, ועיקר אמירת חצות הוא על מה שנעשה עכשיו עם האדם, וכשיאמר חצות" בבחינה זו, יכולין למצוא כל אשר עם לבבו בתוך אמירת חצות" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, קא). ויכולים להתעורר בהתעוררות גדול עד כדי בכיה.

אמנם, יש לזכור היטב את הכלל שלימדנו רבינו, בזה הלשון:

"לענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו ואמירת תהלים ותחינות ובקשות, טוב מאד כשזוכין לאמרם בלב שלם באמת, עד שיזכה לבכות לפני השם יתברך כבן הבוכה לפני אביו. אבל אמר, שכשהאדם אומר תחינות ובקשות וחושב לבבו ומצפה שיבכה, זאת המחשבה אינה טובה! והיא מבלבלת גם כן את דעתו, כי מחמת זה אינו יכול לומר הבקשות בלב שלם בשלימות, כי צריכין בשעת אמירת תחינות ובקשות להרחיק מעצמו כל מיני מחשבות חוץ שבעולם, רק לכוון דעתו אל הדיבורים, שהוא מדבר לפני השם יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו, ואז ממילא בקל יתעורר לבו, עד שיבוא לבכיה גדולה באמת.

אבל כחושב ומצפה על זה שיבכה, אזי זה זה אינו עולה בידו, כי האמירה בעצמה נתבלבלה על ידי זה כנ"ל, כי זה חושב ומצפה שיבכה, הוא גם כן בחינת מחשבה זרה שמבלבלת הכוונה, שאינו יכול לשמוע היטב מה שהוא מדבר על ידי זה, כי העיקר לדבר הדיבור באמת לפני השם יתברך בלי שום מחשבות אחרות כלל כנ"ל, ואם יזכה לבכיה באמת - מה טוב, ואם לאו - לאו, ולא יבלבל אמירתו בשביל זה כנ"ל" (ליקוטי מוהר"ן תניינא, צה).

ולכן, העיקר הוא לומר את המזמורים והקינות של 'תיקון חצות' ככוונה, ולהכניס כל מחשבתו לכל דיבור ודיבור שהוא מוציא מפיו, ולפרש כל מזמור וקנינה על עצמו. ולא יחשוב כל הזמן שרוצה לבכות, אלא יכניס מוחו ולבו לכוון היטב במה שהוא מוציא מפיו, ואז ממילא יתעורר לבו, ואם יזכה לבכות - מה טוב. ואם לאו - לאו.

לסיום, נעתיק לפניך סגולה מספר המידות:

"מי שאינו יכול לבכות, יסתכל על הרקיע, כי הוא גרם בכיה למים" (ספר המידות, בכיה ח"ב א).

לקט ספרי"ם

פנינים מאירים וחדושים מזהירים מלקוטים מספרי גדולי הצדיקים זי"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכתבני של"מ"א אשר ציין ורשם לפניו לזיכרון.

ספר דרך אמונה

מדברי ראשונים ואחרונים ובמיוחד מדברי הבעש"ט ותלמידיו זי"ע - נלקט ע"י אדמו"ר מתולדות אהרן זצוק"ל

על ידי אמונה יוכל לשנות כל דרכי הטבע

שמעתי מהרב הקדוש האב"ד ד"ק נשח"ז זצוק"ל שעל ידי האמונה יוכל האדם להחיות מתים ולהפוך כסף לזהב ולשנות כל דרכי הטבע. וגם מי שיש לו אמונה האמיתית אינו מתיירא משום דבר ולא יזיקנו שום דבר. (ספר מאור ושמש ליום א' דסוכות).

פרק ו אות קז ל-57

אמונה הוא לשון המשכה

אמונה הוא לשון אמון כמו (משלי ח, ל) ואהיה אצלו אמון, שהוא לשון המשכה, שעל ידי האמונה האדם ממשיך עליו נועם אור אלהותו יתברך. (ספר מאור ושמש ליום א' דסוכות).

פרק ו אות קז ל-58

